

Voorwoord

Het voorwoord is een aardige gelegenheid om wat gebeurtenissen van de afgelopen tijd te bespreken en wat mededelingen te doen.

Aardig te vermelden is wat zich op 11 december jl. afspeelde op de club: Gert Wim Kortering en Wim Geitenbeek gaven een simultaan aan de jeugd. Tegen 8 uur vond ondergetekende het welletjes. Er kwam een ploeg uit Harderwijk schaken en wij hadden te tafels nodig. Het verzoek was dus om op te ruimen. Gert Wim bood de jongste deelneemster grootmoedig remise aan om te zaak netjes te beëindigen (hij stond gewonnen). Het antwoord was echter: NEE! Het kwam er zo parmantig uit, dat Gert-Wim verschrikkelijk moest lachen. Hij sloeg bijna met zijn hoofd op de tafel!

De huurpenningen zijn nog tijdelijk getemporiseerd (tot het einde van het seizoen betalen we de helft).

De drukkosten zijn drastisch omlaag gebracht met dank aan Wim Booij.

Henk Mondria belde mij op 3 januari jl. om mee te delen dat hij in een zware periode terecht gekomen is. Hij is over de ellende van zijn eigen medische problemen wat heen, maar zijn vrouw vergt bijzonder veel aandacht en hulp, zoveel dat hij het eigenlijk niet alleen kan opbrengen. Hij is ook verhuisd. Zijn nieuwe adres is Ittmannserf 40, 8071 JL Nunspeet. Wij wensen hem ook vanaf deze plaats veel sterkte toe en hopen dat betere tijden voor hem aanbreken. Een en ander heeft tot gevolg dat hij momenteel nauwelijks in staat is om naar de club te komen. Hij hoopt het Persoonlijk Kampioenschap voor de Osbo nog wel af te maken.

Bij het ter perse gaan van dit nummer bleek dat er voor het schoolschaaktoernooi weer 30 teams van vier kinderen ingeschreven zijn. Dit biedt hoop voor de toekomst van onze club waarvan toch – relatief - weinig jongeren lid zijn. Ook voor het rapidtoernooi waren op dat moment al zo'n 75 inschrijvingen. Op het toernooi in Harderwijk – dat ook erg gezellig was – waren ook een 60 deelnemers. Al met al is het schaken toch nog steeds een aansprekende sport gelukkig.

Ook kwam onze sport in het nieuws door de dood van Bobby Fischer. Een markante persoonlijkheid, waarover zowel positief als negatief over gedacht wordt. Een persoon die het presteerde op het hoogtepunt van de Koude Oorlog als Amerikaan de Russen te verslaan. Een soort Rambo avant-la-lettre. Rambo versloeg de vijand plaatsvervangend alsnog *na* de oorlog, Fischer op het schaakbord *tijdens* de Koude Oorlog. Ook het bijna nog niet eerder vertoonde prima donna gedrag van Fischer (Euwe bijvoorbeeld was de bescheidenheid zelve) zorgde in ieder geval voor heel veel publiciteit, niet alleen voor Fischer maar ook voor de schaaksport.

Genie grenst aan waanzin, en soms komt onwillekeurig dit gezegde naar boven drijven, als je leest hoe sommige schaakgenieën zich gedragen. We hoeven ons daar echter niet over te beklagen. Deze kleurrijke figuren laten iets van hun kleur afstralen op het schaken, dat toch vaak voor de buitenwereld helaas een saai imago heeft. Wij zijn helaas niet altijd in staat om ons enthousiasme voor de wonderschone avonturen die wij op het bord beleven om te zetten in gewoon Nederlands en voor de buitenstaander begrijpelijk te maken. Hoe kan een

buitenstaander begrijpen dat het voor mij eigenlijk niet uitmaakte dat ik verloor omdat ik de hele avond genoten heb? Natuurlijk, er zijn saaie avonden. Avonden waarin je door een speler systematisch van het bord gezet wordt, je Koning langzaam maar zeker wordt gewurgd en de hele avond een lijdensweg is, waarin je geen sprankje hoop op het schaakbord kunt ontdekken. Troosteloos sleept de avond zich voort zonder dat je ook maar enige inspiratie hebt die de tegenpartij ook maar slechts een klein beetje met de ogen laat knipperen. Helaas! En er zijn ook van die avonden waarin je zelf eenvoudig wint, en je op de een of andere manier het gevoel hebt dat alles vanzelf loopt en de tegenpartij niet anders doet dan zichzelf in de problemen brengen en uiteindelijk zichzelf tot verlies brengt. Inderdaad, er zijn van die avonden. Maar gelukkig ken ik er weinig. De meeste brengen spanning en Vrouwe Caïssa schenkt ons die inspiratie, die zo bitter noodzakelijk is voor het bedenken van meesterlijke combinaties, sluwe tactieken, of geduldige positionele, of agressief offensieve zetten.

Genoeg hoogdravende gedachten.

Het Veluws Schaak Genootschap hield 26 januari haar 24e Rie Timmer Rapid-toernooi in de aula van het Christelijk College Groevenbeek. Zo'n tachtig schakers uit heel Nederland waren aanwezig. Ze kwamen niet alleen uit de regio, maar ook uit Coevorden, Zwolle, Rotterdam, Lochem, Heerde, Apeldoorn en Dronten.

De Hoofdgroep werd gewonnen door Jan Lambrechts met de mooie score van 3 1/2 punt uit vijf partijen. Tweede werd de Coevordenaar M. Vinke van Sc. Het Kasteel. Andries Mellema werd derde.

De verenigingsprijs, een digitale schaakklok, werd weer gewonnen door Het Kasteel uit Coevorden met een score van 65% Tweede werd PSV/Dodo, met Mellema in de gelederen, met een score van 55%.

De A-groep werd gewonnen door H. B. Tan met een score van vier uit vijf, terwijl de Ermeloer Mark de Graaf tweede werd.

Gert Wim Korterink en Piet Hein Bleeker werden eerste in hun groep. De jonge Puttenaar Olger van Donk werd eveneens groepswinnaar met de goede score van 4 1/2 punt uit vijf partijen.

Op de spelregelkennis van arbiter Stratingh uit 't Harde werd tweemaal een beroep gedaan. Om vier uur sloot voorzitter Jongejan (in de krant genaamd hoofdscheidsrechter Jongemans), onder dankzegging aan het Groevenbeek College, het zeer geslaagde toernooi af.

Het Scholentoernooi Ermelo / Harderwijk is gewonnen door het eerste viertal van de Ireneschool. Het team behaalde 23 1/2 punt uit 28 partijen.

Tweede werd De Klokbeker 1, eveneens uit Ermelo, met 18 1/2 punt en derde De Bernhard 1, die 17 1/2 punt behaalde.

De B-groep werd gewonnen door De Bernhard 3 die 23 1/2 punt behaalde. Persoonlijke prijzen waren er voor de scholier Van Staveren, De Greef, Wilma Jongkind, Anne Smit, Hofman en N. Pot. Zij behaalden een score van 100% en en ontvingen een boekenbon uit handen van mede-organisator Wim Jongejan.

Aan het zeer geanimeerde toernooi deden 120 kinderen mee. Of de scholieren na zeven partijen schaakmoe waren? Nee, want na afloop wilden sommigen nog graag een partijtje spelen.

Voor u ligt weer een bulletin waar u hopelijk weer enige tijd plezier aan zult beleven.

Een goed uiteinde en een goed begin?

De jaarwisseling zit er op, het nieuwe jaar is alweer meer dan een maand oud. Hebt u een fijne kerstvakantie gehad, of was u tussen de feestdagen door niet vrij? Mijn schaakman wel en hij heeft genoten van zijn vrijheid (of moet ik het losbandigheid noemen?). Tussen de feestdagen door wachtte mijn werkgever ongeduldig op me. De plicht riep luid en duidelijk, er was voor mij geen ontkomen aan; werk aan de winkel was de lokroep die mij naar de arena van de commercie trok. Het leek trouwens meer een slagveld. Strompelende mensen in de winkelstraten, vermoeid voor zich uit kijkend, een lege blik in de ogen waarin de vraag zich duidelijk kenbaar maakte: “Ben ik overlevende of overwinnaar?” Ik voelde me voortdurend medisch verzorger, oorlogsarts en maatschappelijk werkende.

Mijn schaakheld echter genoot van zijn vrijheid. Hij bezocht een paar schaaktoernooien in het midden van het land, zat voortdurend via Internet een spelletje schaak te spelen en deed mee aan een oploswedstrijd in één of ander dagblad. Wanneer ik aan het begin van de avond thuiskwam, na een vermoeiende werkdag, was hij er niet om mij te vragen hoe ik het gehad had, hij reikte me niet mijn Spaanse sloffen aan en het eten was ook in geen velden of wegen te bekennen.

Na één toernooi was hij met een paar andere toernooigasten op de terugweg even bij een gelegenheid nog wat wezen drinken. “We hebben nog even onze partijen doorgenomen, daardoor is het wat later geworden”.

Het midden van het land bleek soms iets groter te zijn dan vooraf werd verondersteld. “Het toernooi duurt tot 16.00 uur, ik denk dat ik uiterlijk om 17.30 uur thuis ben” en dan pas om 19.30 thuis komen .....

Ik wil niet mopperen; we hebben een goed uiteinde gehad. Samen cadeautjes onder de kerstboom gevonden (Sinterklaas is niet bij ons langs geweest), lekkere oliebolletjes met krenten en stukjes appel gegeten, een paar glaasjes champagne gedronken, goede voornemens uitgesproken en plannen gemaakt voor het nieuwe jaar, wat wil je nog meer?

Nogmaals, ik wil niet mopperen, maar als u mij zou vragen wat ik meer wil, dan zou ik mijn onuitgesproken wens van dit jaar uitspreken en ik zou tegen u zeggen: “Een man die de maaltijd voor mij bereidt wanneer hij vrij is en ik hard heb gewerkt, een paar liefdevolle handen die mijn m’n pantoffels aanreiken en een warme arm om me heen wanneer ik verkleumd van de nieuwjaarskou de kamer binnenkom”.

Het zit er denk ik ook dit jaar niet in, maar toch wens ik u een goed begin en natuurlijk veel schaakplezier. Wanneer u mijn man ziet, zeg hem dan dat hij na de schaakavond niet te lang moet blijven hangen.

De Dame

Hans Kmoch (vervolg en slot) – Jan Lambrechts.

Een ander bekend boek van Hans Kmoch is “Die Kunst der Bauernführung” uit 1956 over de eigenschappen en het belang van pionnen in de verschillende openingen en over pionnen eindspelen, ondersteund door diverse partijen.

Hierin heb ik ook een partij van hemzelf gevonden : zijn partij tegen Aljechin uit het toernooi in Semmering uit 1926 :

1.d2-d4, f7-f5

2. Dd1-d3, d7-d5

3. Lc1-f4, e7-e6

4. Pg1-f3, Pg8-f6

5. e2-e3, Lf8-d6

6. Lf1-e2, 0-0

7. Pf3-e5, c7-c5

(in zijn commentaar op deze partij geeft hij zelf al aan dat wit slecht staat: de dame hoort niet op d3 en het paard op e5 wordt niet voldoende ondersteund).

8. c2-c3, Pb8-c6

9. Pb1-d2, Dd8-c7

10. Pd2-f3, Pf6-d7!

(beter dan Pe4 want na 11.Pxc6, bxc6, 12.Lxd6, Dxd6 13. 0-0, en Pe5 staat wit redelijk) .

11. Pe5xd7, Lc8xd7

12. Lf4xd6, Dc7xd6

13. 0-0? *(een fout, hier had 13.dxc5 gespeeld moeten worden en na Dxc5 14. Td1 om e6-e5 te verhinderen, wit kan zich dan na 15. 0-0 en 16.c2-c4 volledig bevrijden nu wordt hij ingesnoerd.)*

13. ... c5-c4!

14. Dd3-d2, b7-b5

(dreigt a7-a5 en b5-b4)

15. Pf3-e1 (zoekt tegenspel op de koningsvleugel , maar zwart is hem voor!)

15. ... g7-g5!

16. f2-f4, g5-g4

17. b2-b3, Tf8-b8

18. Pe1-c2, a7-a5

19. b3xc4? *(beter Tb1), b5xc4*

20. Tf1-b1, Pc6-a7

21. Dd2-e1, Ld7-a4

22. Le2-d1, Dd6-e7

23. De1-d2, Pa7-b5

24.Tb1-b2, Tb8-b7

25. Ta1-b1, Ta8-b8

26.Ld1-e2, h7-h5

27. g2-g3, h5-h4!

28. e3-e4, Pb5-d6!

29. Tb2xb7, Tb8xb7

30. Tb1xb7, De7xb7

31.Dd2-c1, *(wit heeft geen tijd voor exd5 wegens Db2 32.Ld1, Pe4, 33. De2, exd5 34. Pe3, Dc1*

en hij verliest een stuk)

31. ... Pd6xe4

32. Pc2-e3, h4xg3

33. h2xg3, Pe4xg3

34. Kg1-f2, Pg3-e4+ en wit geeft het op.

In dit boek beschrijft hij in het hoofdstuk over ongelijke lopers een zeer opmerkelijke geschiedenis uit het toernooi van Karlsbad 1923: Spielmann, één van de sterke deelnemers, was in staat na het verlies van een partij, in volledig moedeloosheid te verzinken en zocht zijn troost dan meestal bij veel bier. In dit toernooi nu had hij in de derde ronde gewonnen van Réti, maar in de volgende verloren van Rubinstein en daarna begon hij slecht te spelen en verloor hij veel partijen achter elkaar. Op een avond, tegen het eind van het toernooi sprak Réti hem (al bierdrinkend) aan: "Mijn beste Spielmann, dierbare vriend, op één na sterkste aanvalsspeler aller tijden, ik zou je toch willen vragen: is het netjes van jou mij in de derde ronde glanzend te verslaan maar mijn concurrenten de punten eenvoudig cadeau te doen". Maar Spielmann antwoordde: "Goed, morgen zal ik winnen". Réti: "Winnen? Maar je moet spelen tegen Aljechin". (S): "Dat maakt me niets uit". (R): "En je hebt nog wel zwart". (S): "Des te beter". Réti dacht dat het bier hem parten speelde maar toen kwam deze partij en die werd afgebroken in de volgende stand:

Zie diagram

In deze stelling heeft zwart 3 voordelen, waarvan de belangrijkste is de activiteit van de zwarte loper en daarna de pluspion en het bezit van de c-lijn. De geringe kracht van de witte loper komt o.a. door zijn eigen pion op d4, die bovendien de zwarte loper op d5 onaantastbaar maakt. Een goed voorbeeld dat de kracht van de stukken mede afhankelijk is van de plaats van de pionnen.

De partij ging als volgt verder:

1. De3, Tc8

2. De5, h6

3. Tbb2, Tc3

4. De2, Da3

5. Tdd1, Dxb2!

6. Dxb2, Tc2

7. Td2, Txb2

8. Txb2, Tc4

9. Lb4 (zoekt ruimte en veld e5, zwart kan d4 winnen maar houdt liever druk op de witte stelling) a5

10. Ld6, Kf7

11. a3, Tc6

12. Lb8, Ke8

13. La7, Tc7!

14. Lb8 (Lxb6? Tb7 en Ke8-d7-c6 wint) Tc8

15. Le5, g6

16. g4, Tc3

17. gxf5, gxf5

18. Txb6, Txa3

19. Ld6, Tc3

20. Lc5?, (Ta6 is beter) h5!(dreigt h4 en Tc1 met mat op h1)

21. h4, a4

22. Ta6, Tc2+

23. Kgl?, (beter Kg3 om de h-pion te dekken) Tg2+
24. Kf1, Tg4!
25. Txa4, Txb4!
26. Ld6, Th1+
27. Kf2, h4
28. Ta7, Th2+
29. Kf1, h3
30. Te7+, Kd8
31. Th7, Ta2

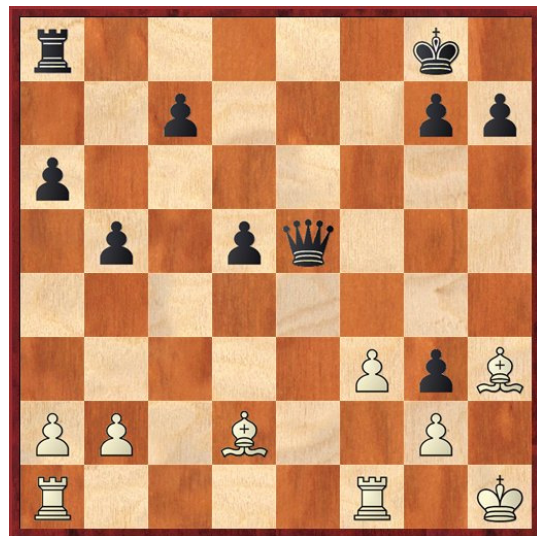
wit geeft op. (Txb3, Lg2 en op Kgl volgt Tg2+, Kf1 en h2.)

Volgens de schrijver trok Aljechin zich na de nederlaag terug op zijn hotelkamer en deed iets om tot rust te komen : hij verbouwde de inrichting!!

Tenslotte heb ik uit zijn boekje over de schaakmatch U.S.A.- U.S.S.R. die in 1945 werd gespeeld en in een totaal onverwacht-grote overwinning voor de Russen eindigde: 15,5-4,5 , de volgende partij gekozen:

Wit: W. Smilof , zwart : S. Reshevsky

1. e4, e5
2. Pf3, Pc6
3. Lb5, a6
4. La4, Pf6
5. 0-0 , Pxe4
6. d4, b5
7. Lb3,d5
8. dxe5, Le6
9. c3, Lc5
10. Pd2, 0-0
11. Lc2, f5
12. Pb3, Lb6
13. Pd4, Pxd4
14. Pxd4, Lxd4
15. cxd4, f4
16. f3, Pg3
17. hxg3, fxg3
18. Dd3, Lf5
19. Dxf5, Txf5
20. Lxf5, Dh4
21. Lh3, Dxd4+
22. Kh1, Dxe5

23. Ld2, zie diagram hiernaast:

de offercombinatie is reeds lang bekend, deze stelling kwam voor in de partij Cortlever-Euwe en is moeilijk te beoordelen. Zwart heeft een klein materieel overwicht, maar zijn aanval is afgeslagen en wits loperpaar kan nu zeer sterk worden .

23. ... Dxb2? (beter is c5)

24. Lf4, c5 (c6 zou te passief zijn maar nu verliest zwart zijn belangrijke d-pion)

25. Le6+ Kh8

26. Lxd5, Td8

27. Tad1, c4

28. Lxg3, c3

(op Dxa2 volgt Lxc4! zwart staat slecht, want door het verdwijnen van de d-pion hebben de witte stukken een grote activiteit gekregen)

- 29. Le5,b4**
- 30. Lb3, Td2**
- 31. f4, h5** (*op T_{xg2} volgt T_{d8+} en L_{e4} met winst*)
- 32. Tb1, Tf2**
- 33. Tfe1!, Dd2**
- 34. Td1, Db2**
- 35. Td8+, Kh7**
- 36. Lg8+, Kg6**
- 37. Td6+, Kf5**
- 38. Le6+, Kg6**
- 39. Ld5+, Kh7**
- 40. Le4+, Kg8**
- 41. Lg6, opgegeven.**

Na het uitbreken van de tweede wereldoorlog emigreerde Kmoch, getrouwd met een joodse vrouw, naar de U.S.A.

Hier werkte hij o.a. voor Chess Life en Chess Review.

In 1951 verleende de FIDE hem de titel internationaal meester en scheidsrechter.

Hij overleed 14 februari 1973 in New York.

Mooi in plaats van goed

Mooie zetten doen is een leuke bezigheid. Veel schakers vinden goede zetten doen nog leuker en belangrijker. Persoonlijk loop ik vaak in de valkuil van “als het maar een leuke zet is” en dat breekt me nogal eens op. In deze serie artikelen komt telkens een leuke partij met leuke zetten voorbij. De winnaar wint vanwege minder goede zetten van de tegenstander. Niet altijd verantwoord, maar wel gewoon heel leuk. Dit keer een partij uit het jaarlijkse toernooi van Benidorm. We gaan terug naar het jaar 1983 en volgen de partij tussen twee Spaanse schakers. De zwartspeler gebruikt het Albins tegengambiet om zijn tegenspeler een loer te draaien. Het lukt hem en wij zijn daar getuige van. Trouwens, Rob Hollmann speelt ook wel eens deze variant met zwart; u bent dus gewaarschuwd!

Gil	Garcia
1. d2-d4	d7-d5
2. c2-c4	e7-e5

Het Albins tegengambiet kan zich verheugen in illustere spelers. Zo gebruikte zelfs Aljechin dit gambiet om zijn tegenstanders de stuipen op het lijf te jagen. Zwart offert in de opening een pion met de hoop dat hij meer terug krijgt. Ontwikkelingsvoorsprong en initiatief in ieder geval, maar daarboven ook het onbekende terrein waarop de tegenstander komt. Verrassingselementen sluipen binnen.

3. d4xe5 d5-d4

4. Pg1-f3 De pion aanvallen door e3 stuit op een probleem: 4. ..., Lb4+

5. Ld2, dxe3 6. Lxb4, exf2+ 7. Ke2, fxc1P+!

8. Ke1, Dh4+ 9. Kd2, Pc6 10. Lc3, Lg4 en zwart wint. Veel partijen zijn op deze wijze verloren gegaan voor wit.

... **Pb8-c6**

5. g2-g3 Lc8-g4

Zwart moet niet zijn pion terug willen winnen. Ontwikkelen van de damevleugel staat voorop.

6. Lf1-g2 Dd8-d7

7. 0-0 0-0-0

8. Dd1-b3 h7-h5

Door de tegengestelde rokades ligt het openen van de h-lijn voor de hand. Lh3 i.p.v. h5 wordt trouwens afgestraft door e6.

9. Pb1-d2 Voor de hand liggend maar fout. Routinematig spel leidt in deze positie tot verlies. Wit had moeten spelen 9. Td1 met als dreiging Pxd4.

... **h5-h4**

10. Pf3xh4 Lg4xe2

11. Tf1-e1 d4-d3

12. Ph4-f3 Dd7-f5

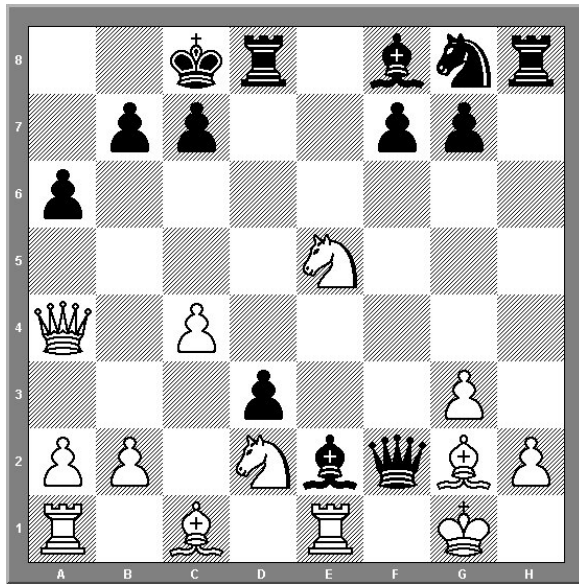
13. Db3-b5 Nog steeds kijkt wit naar de damezijde; wanneer zwart de witte dame wegjaagt wil wit met de b-pion de lijnen voor de koning openen.

... **a7-a6**

14. Db5-a4 Pc6xe5

15. Pf3xe5 Df5xf2+

Een donderslag bij al bewolkte hemel, dat verdient zeker een diagram.

16. **Kg1xf2 Lf8-c5 mat**

New In Chess

De schaakwereld kent veel bladen of periodieken waarin schaaknieuws uit de hele wereld wordt doorgegeven. Eén van deze bladen is het bekende New in Chess. Maandelijks wordt door een redactieteam, dat bestaat uit schakers en schaakliefhebbers, informatie gegeven over toernooien, openingen, openingsvarianten en meer algemeen schaaknieuws. Elk jaar geeft NIC ook een prachtig boek uit, genaamd Secrets of Opening Surprises. Daarin staan de allernieuwste openingssnuffjes en verrassende openingswendingen, gelardeerd met een keur aan schaakpartijen. Wellicht ter bevordering van het avontuurlijke schaken heeft NIC de SOS Schoonheidsprijs in het leven geroepen. Alle schakers die uitkomen in de KNSB competitie kunnen hun mooiste en meest verrassende partij insturen. Dit jaar was er iets wonderlijks aan de hand in deze wedstrijd.

Hoewel er ook ditmaal meerdere goede kandidaten waren, kwam de jury, bestaande uit Genna Sosonko en Gert Ligterink, vrij snel tot overeenstemming. Met een grote kanttekening! Van de twee inzendingen uit de 'lagere' klassen was Ligterink buitengewoon gecharmeerd van de zege van Albert Termeulen op Taco Vrenegoor (uit de wedstrijd HWP Haarlem - LSG 4 in de Derde Klasse E) in een hyperscherpe Fischer-Siciliaan. Het winnende concept 18. Pxe6! en 19. Pd5! (pointe 19. .. Dxd5 20. Pf4!) is fantastisch. Bij het naspelen van die partij ging er echter een belletje rinkelen bij Jeroen Bosch: deze had zelf in 1988 met precies dezelfde variant gewonnen van Graeme Buckley in de Glorneycup in het Schotse Glenmorlan! Die partij liep tot en met 26. Txf7 identiek aan Termeulen-Vrenegoor, waarna het verder ging met 26. .. Le4.

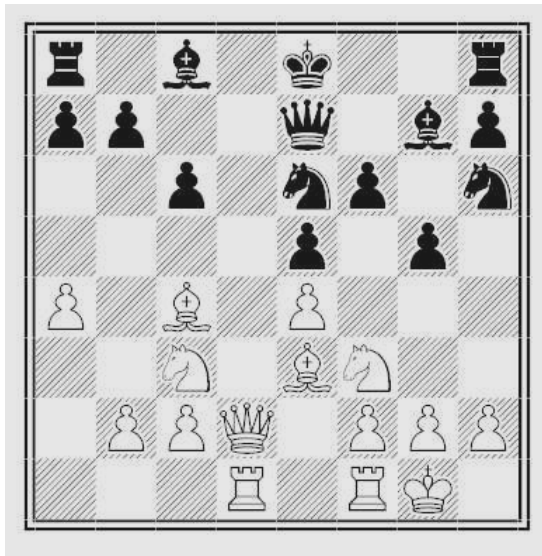
Deze negentien jaar oude partij staat niet in de databases. Bosch had de hele analyse indertijd echter bij een schaakvriend gezien in Informator 39 in de partij Hartman - Grünfeld, waarin Brian Hartman deze variant geeft. Na 24. Tad1 analyseert de witspeler 24. .. Lb6 in plaats van Vrenegoor's zet 24. .. Lg5, maar dat maakt geen verschil meer.

De variant staat ook genoemd in de boeken 'The Complete Najdorf: Modern Lines' van John Nunn en Joe Gallagher (Batsford 1998) en het oudere 'The Najdorf for the Tournament Player' (Nunn, 1988). Nunn geeft 15. .. Ta7! (sindsdien eenmaal gespeeld in een correspondentiepartij) als verbetering voor zwart; na 16. Pf5 Td7 17. Pxe7+ Dxe7 18. Df2! Te8 19. Lc5 heeft wit goede compensatie voor de pion. Goede voorbereiding dus van Termeulen, en als het niet allemaal bekend was geweest, had de prijs volgens Ligterink naar deze partij moeten gaan. Maar die ging nu naar de improviserende Wieb Zagema voor zijn fraaie overwinning op Martin Martens van Schrijvers Rotterdam. Ook deze partij heeft enig Bosch-gehalte. Het is namelijk nota bene Martens die hier een SOS speelt: 3. .. d5!? in de Moderne Verdediging. Deze variant wordt behandeld in SOS deel 1. In een partij Hector - Schulze, Berlijn 1995, deed wit 5. Pe3 in plaats van Zagema's 5. Pc3. Naar de mening van Bosch had Martens echter 6. .. e5!? 7. Pf3 Dd8 gevolgd door .. Pe7 moeten spelen, analoog aan de aanbeveling in het boek. Na 6. .. Pd7?! komt zwart moeilijk tot ontwikkeling en Zagema maakt daar gebruik van met een scherp stukoffer. Zwart kan de blokkade van de sterke d-pion niet volhouden en moet materiaal teruggeven, waarna Zagema het technische karwei overtuigend afmaakt.

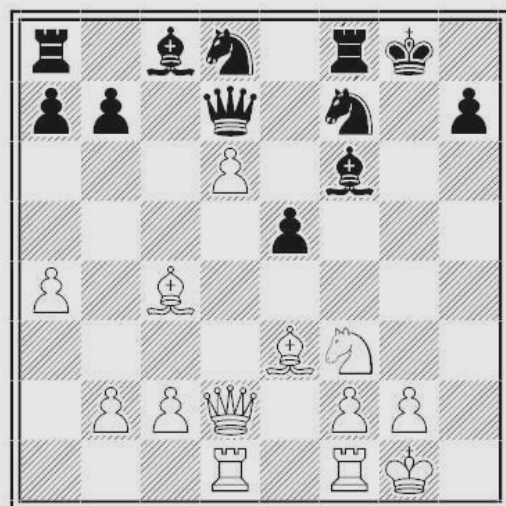
We geven beide partijen.

Zagema - Martens
HSG - Rotterdam

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Pc3 d5 4. Pxd5 c6 5. Pc3 Dxd4 6. Ld3 Pd7 7. Pf3 Dd6 8. De2 Pc5 9. Lc4 e5 10. Le3 Pe6 11. Td1 De7 12. a4 f6 13. Dd2 g5 14. 0-0 Ph6

15. Pd5! cxd5 16. exd5 Pd8 17. d6 Dd7 18. h4 Phf7 19. hxg5 0-0 20. gxf6

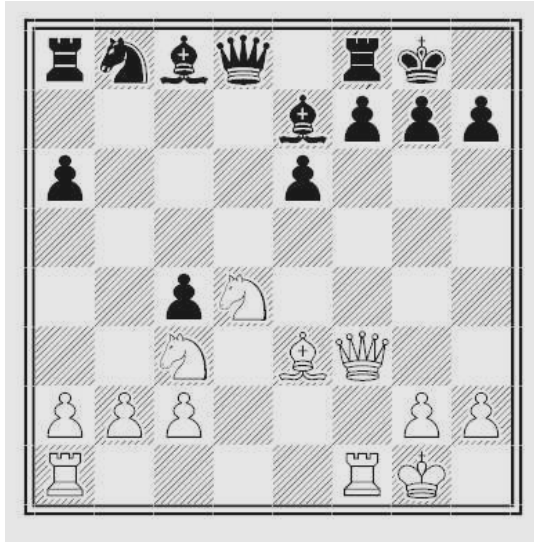
Lxf6

21. Lg5 Lg7 22. Lxd8 Dxd8 23. d7 Kh8 24. Lxf7 Txf7 25. Pg5 Te7 26. dxc8 Dxc8 27. Db4 De8 28. Pe4 a5 29. Dc5 Te6 30. Dd5 h6 31. b3 Tc6 32. c4 Dg6 33. Td3 Tb6 34. Tg3 De6 35. Dd2 Df5 36. De3 Tg6 37. Txc6 Dxc6 38. Td1 Df5 39. Pd6 Dc2 40. Td2 Db1+ 41. Kh2 Tf8 42. Pxb7 Tf5 43. Td8+ Kh7 44. De2 Kg6 45. Dg4+ Tg5 46. De6+ Lf6 47. Tg8+ Kh7 48. Txc6 Lxc6 49. Df7+ Kh8 50. c5 Lf4+ 51. g3 Dc2 52. gxf4 Dxf2+ 53. Kh3 Df3+ 54. Kh4 exf4 55. Df8+ Kh7 56. Df5+ Kh8 57. Pd6 Dg3+ 58. Kh5 f3 59. Pe4 Dh2+ 60. Kg6 Dg2+ 61. Kxh6 Dh2+ 62. Dh5 Df4+ 63. Kg6+ Kg8 64. Pf6+ Kf8 65. Dh8+, 1-0

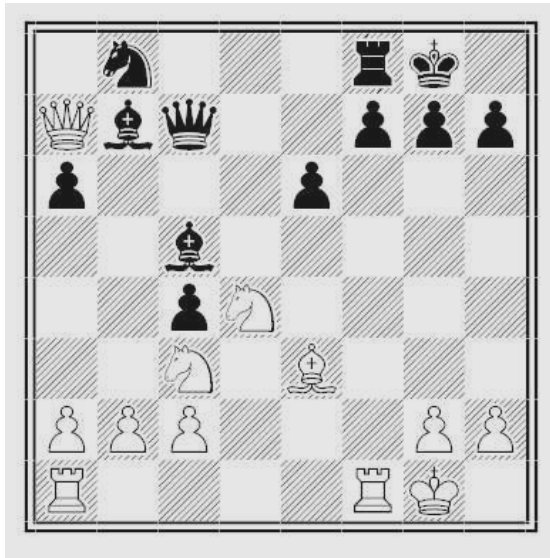
Termeulen - Vrenegoor

HWP Haarlem-LSG 4

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 6. Lc4 e6 7. 0-0 Le7 8. Lb3 0-0 9. f4 b5 10. e5 dxe5 11. fxe5 Pfd7 12. Le3 Pxe5 13. Dh5 Pc4 14. Lxc4 bxc4 15. Df3

15. ... Dc7 16. Dxa8 Lb7 17. Da7 Lc5

18. Pxe6! Dc6 19. Pd5! Lxa7 20. Pe7+ Kh8 21. Pxc6 Lxe3+ 22. Kh1 Lxc6 23. Pxf8 Kg8
 24. Tad1 Lg5 25. Pxf7 Kxf7 26. Txf7 Lf6 27. c3 Lb5 28. Td6 Kg6 29. Tb7, 1-0

Verslag van de wedstrijd VSG4 – VSG3

Als opening van het seizoen voor de externe competitie stond bovenstaande wedstrijd op het programma. VSG3, vorig seizoen net gedegradeerd, heeft dit seizoen maar een doel: terug naar de 3de klasse. Dat moet dan nog wel even waargemaakt worden. Voorafgaand aan deze wedstrijd waren we er niet helemaal gerust op. In het 4de waren een paar spelers in topvorm, terwijl een aantal spelers van het 3de duidelijk een slechte seizoensstart hadden.

Op bord 1 moest Wido het opnemen tegen de man in vorm: Gert van Heeringen. Gert speelde de Caro Kahn opening, maar Wido wist hier prima mee om te gaan. In het middenspel wist Wido een gevaarlijke koningsaanval op te zetten waarmee hij duidelijk voordeel kon krijgen. Echter naast het bord lijkt het altijd makkelijker dan erachter, Wido wist het voordeel niet te gelde te maken en er werd tot remise besloten.

Op bord 2 zat Henri tegenover Willem Viets. Willem opende met d4, maar met de pionnen op c3 en e3 kwam hij zeer gedrongen kwam te staan en Henri zette een aanval op de damesvleugel op. Toen Willem ook nog eens lang rokkeerde werd de aanval meteen een koningsaanval. Willem moest een paard geven om zichzelf wat ruimte te geven maar de aanval was niet meer te stoppen en Henri speelde het zeer vakkundig uit. 0-1

Op bord 3 moest supersub Piet Hein het opnemen tegen Wim Booy. Piet Hein opende met d4 en zette een koningsaanval op. Wim wist hier niet mee om te gaan, maakte een fout en dat is tegen Piet Hein dodelijk gebleken. Al na ruim een uur spelen haalde Piet Hein het punt binnen. Piet Hein, bedankt voor het invallen.

Op bord 4 zat Ulbe tegenover Harry Boer. Na een Italiaanse opening ontstond er een gevecht om het centrum. Ulbe kon zijn torens verdubbelen op een open d-lijn en dat bleek beslissend. Het mat achter de paaltjes kon allen worden voorkomen door veel materiaal te geven en Harry wist dat dit tegen Ulbe onbegonnen werk was. 0-1

Op bord 5 moest ondergetekende het opnemen tegen Jan Bakker. Marco speelde damegambiet welke Jan aannam (d5xc4). Marco wist een sterk centrum te ontwikkelen en zette een koningsaanval op. Met 2 paarden op f6 en g5 werd het erg gevaarlijk voor Jan, maar hij verdedigde zich met alle macht. Het leverde Marco een kwaliteit en een pion op terwijl de aanval doorgezet kon worden met de torens. Deze aanval was niet meer te stoppen en Jan capituleerde.

Op bord 6 moest Gerbrand het tegen Pierre Karangwa opnemen. Gerbrand speelde de Franse opening en beide spelers bleken zeer tegen elkaar opgewassen te zijn. Er werd afgewikkeld naar een toren/pionnen eindspel waar Gerbrand een pion voorsprong had maar deze bleek moeilijk te verdedigen. Daar we op dat moment al ½-4½ voorstonden werd tot een terechte remise besloten.

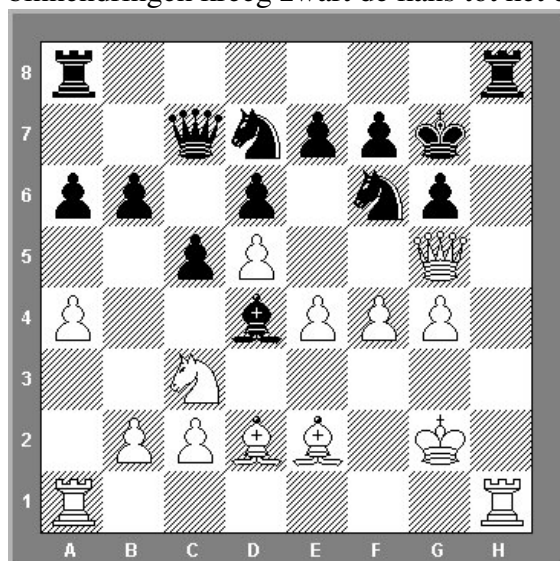
Al met al een mooie 1-5 overwinning die moed geeft voor de rest van het seizoen. Volgende keer op 13 november moeten we thuis tegen Rheden 2. Eens kijken of we deze overwinning een mooi vervolg kunnen geven.

Marco.

Vuurwerk in de winterkou De Schaakmaat – VSG 1

Het vroom op vrijdagavond 14 december 2007, niet dat het kraakte, maar toch was de temperatuur het minpunt voorbij gegaan. In de voorbespreking werd gesteld dat De Schaakmaat één van de zwakkere tegenstanders was. Winst zou dus tot de mogelijkheden behoren. Tijdens de autorit naar Apeldoorn klemde we elkaar op het hart: “Zorg ervoor dat je niet te fanatiek op winst gaat spelen, niet overdrijven, we moeten geen vuurwerk op ons bord willen krijgen”. Na iets meer dan een uur spelen wisten we dat vuurwerk wel ons deel was geworden; obscure gambieten, fouten in de opening die hersteld moesten worden, een offer op h6 en een ruimingsoffer in mindere stand. Wellicht maar goed ook dat vuurwerk. De centrale verwarming ging pas na 22.00 uur verwarmen; sommige schakers zaten met hun jas aan achter het bord. Ironisch genoeg waren zij ook de verliezers van deze boeiende avond.

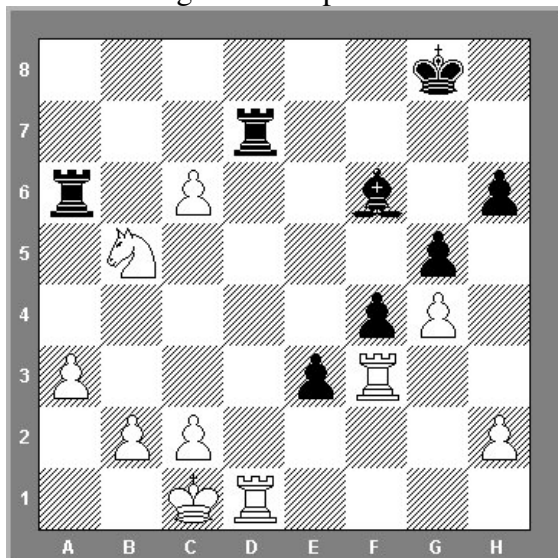
Gerard de Hoop speelde weer zijn Pirc. Na 17 zetten zag zijn stelling er niet goed uit; wit had zware druk op de zwarte stelling, zijn dame, toren en een paar lichte stukken priemden vervaarlijk naar de zwarte monarch. Toch is Gerard dan op zijn best, zoals hij al vaak heeft laten zien. Ook dit maal wist hij zich te redden. Doordat wit zijn dame te vrijpostig liet binnendringen kreeg zwart de kans tot het doen van het volgende ruimingsoffer:

Met 20. ..., Pxe4 toont zwart de foute positie van de dame op g5 aan. Er volgde 21. Txf8, Pxf5 22. Txf8, Df7 23. Te8, Pf6 24. Td8, Pxd5 25. fxg5, Pe3++ 26. Kg3, Dg2+ 27. Kf4, e5 mat.

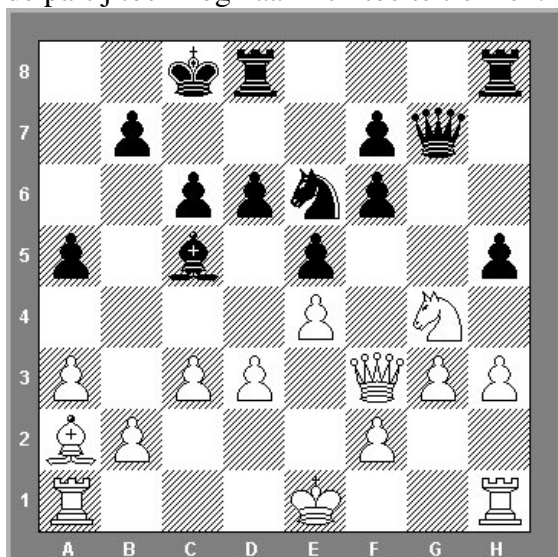
Jan Lambrechts speelde tegen een schaakster uit de nationale damestop. Na een damegambiet met Lg2 leek het dat Jan een betere stelling zou krijgen. Door goed te verdedigen wist zwart schade te voorkomen. In het eindspel kon wit zijn pluspion niet laten gelden, remise dus. Theo Janssen schrok van het Blackmar Diemer gambiet. Op zich kwam hij nog wel goed uit de startblokken, maar door te snel zijn dame te spelen i.p.v. de lichte stukken te ontwikkelen, trok zwart het spel reeds vanaf de 11de zet naar zich toe. Het pionverlies leek nog niet dramatisch (hoewel hij ook 45 minuten in tijd achterstond), maar de vage kansen op tegenspel, die er wellicht waren, werden niet benut. Allengs kwam Theo een tweede pion achter (en nog steeds 3 kwartier tijd). Zwart speelde het bekwaam uit.

Rob Boterenbrood kreeg ook een gambiet tegen zich; 1. e4/e5, 2. Pf3/d5 kostte Rob veel bedenktijd. Na een spannende openingsfase leek het er even op alsof Rob zich zou kunnen redden. Gedegen zwart spel maakte echter een eind aan alle hoop.

Zwart overzag een eerste winnende voortzetting, maar toen Rob ook nog voor de 2de maal zijn hoofd op het offerblok legde viel de bijl genadeloos (zie het diagram op de vorige bladzijde). 29. Lxb2 maakte een eind aan alle illusies die Rob nog koesterde. Natuurlijk speelde hij nog even door, maar na 6 zetten legde hij zijn afgehakte hoofd moedeloos in de schoot.

Sape Westra had zich in een lastig parket gemanoeuvreerd. Door mee te gaan in een paar passieve zetten van zijn tegenstander (i.p.v. actief te spelen) ontstond een erg onvoordelige stelling. Zo lang mogelijk droog houden was het advies. Wit greep zijn positionele en strategische kansen niet, maar speelde vooral op pionwinst. Door een gemeen plan wist Sape de partij toch nog naar zich toe te trekken. In de diagramstelling was 20. Pxf6 de goede zet.

Wit speelde echter 20. Dxf6 om er na ..., Dxf6 21. Pxf6, Th6 achter te komen dat zijn paard gevangen is. Sape liet deze geboden kans niet meer schieten en won door een kleine combinatie na 51 zetten.

Michael van Heuzen speelde tegen een Siciliaan. I.p.v. zijn 5. c3 was wellicht Pc3 beter geweest, maar onbekende zetten doen is nu eenmaal Michaels specialiteit. Op de 15de zet deed hij een verdacht loperoffer op h6. Zwart leek goed tegenspel te krijgen, maar 4 zetten later bleek Michael 2 stukken + 1 pion voor een toren te hebben geïncasseerd. Een hoopvolle

situatie zou men zeggen. Na een stukkenruil was echter vrijwel alle muziek uit de stelling verdwenen. Na nog een aantal afwachtende zetten werd tot remise besloten.

Gert Wim Korterink kwam in zijn partij (hij was zwartspeler) een bijzondere opening tegen: 1. Pc3, e5 2. Pf3, Pc6. Hoe heet dit, wat is het strategische plan, welk tactisch concept ligt er aan ten grondslag? Gert Wim, hij had zijn verjaardagsfeest verplaatst i.v.m. deze wedstrijd, bleek het antwoord op de voorgaande vragen niet goed te kunnen geven. Na 13 zetten waren de dames geruimd en stond onze jarige Job 3 tempo's achter. Stug verdedigen zit hem blijkbaar in het bloed, want een slechts een klein aantal zetten later stond een vrijwel evenwichtige stelling op het bord. Wit probeerde nog het een en ander, maar dat was natuurlijk tevergeefs. Remise was een goede uitslag.

Alle aandacht ging vanaf dat moment naar de partij van de verkouden Cor Petersen. Winst in deze partij zou de totale winst opleveren. Alweer kreeg Cor een Franse opening tegen zich. "Ik speel graag Frans met zwart, maar als witspeler krijg ik het niet graag tegen me", vertrouwde hij aan aantal teamgenoten op de terugweg toe.

Op de 20ste zet werd een stelling bereikt van dame, paard, looper en 7 pionnen tegen dame, looperpaar en 7 pionnen. Zoals vrijwel altijd in het Frans was zwart blijven zitten met een witveldige looper die door de pion op e6 nogal tegen een blinde muur aankeek. Reden voor Cor om er nog maar eens goed voor te gaan zitten. Even leek het erop dat Cor voordeel zou weten te behalen, maar dat bleek slechts schijn. Zwart verdedigde zich taai en correct, zodat deze laatste partij remise werd. Al met al een te rechtvaardigen uitslag die leidde tot een 4 – 4 eindstand.

We staken na afloop geen vuurwerk af, toch was op verscheidene borden vuurwerk te zien geweest; hier en daar kleurrijk en sierlijk, op een paar borden was het echte ouderwetse knalvuurwerk te horen geweest.

“Schaken is het sprookje van 1001 blunders” - Wim Jongejan.

Verslag uit de externe competitie: VSG-2 tegen de Combinatie 2.

Op 11 december 2007 kregen we het tweede team van Harderwijk op bezoek. Jo Wolters was wat later want hij dacht dat hij in Harderwijk moest zijn. Gelukkig was hij slechts enkele minuten te laat. Een aandachtspuntje voor de teamleider wellicht? De Combinatie had gewonnen in een vorige ronde van PSV/Dodo, hetzelfde team waar wij tegen tenonder gegaan waren. U begrijpt de gemengde gevoelens waarmee wij de arena betraden.

In het begin van de wedstrijd merk ik nooit zo veel van de partijen om me heen. Ik probeer me te concentreren en laat de andere partijen voor wat ze zijn. Voor een teamleider die een verslag moet maken is dit natuurlijk niet zo'n goede eigenschap, maar het gaat niet anders. Een teamleider die in het begin de partij weggeeft, wordt ook niet echt populair. Zo kon het dan gebeuren dat ik rond 9 uur volkomen onverwacht werd opgeschrikt door mijn buurman Uri Vecht (bord 2), die tegen zijn opponent R. van Veen de onheilspellende woorden uitsprak: “Ik geef op.” Hij bleek een blunder te hebben begaan waardoor verder spelen zinloos leek. **Blunder 1 van de avond.**

Aldus ruw gestoord in mijn overpeinzingen leek het mij toch tijd om dan maar eens de teamleider uit te hangen en een blik op de andere borden te werpen teneinde waar mogelijk in staat te zijn de strategie van het team aan te passen. De strategie was overigens: “Winnen wat je winnen kunt”, welke strategie op zichzelf natuurlijk uitblinkt door zijn eenvoud.

Wim Geitenbeek (bord 1) bleek weer in hoog tempo zijn positionele spelletje te spelen, nu tegen Ekhart, toch een geducht speler. Hij wint er vaak mee en dus heb ik mij er verder maar niet mee bemoeid.

Zelf speelde ik aan bord 3 tegen Van Twisk. Het werd weer een Siciliaanse partij, zoals wel vaker als ik de zwarte stukken mag hanteren. Toevallig had ik nog een blik in een boekje geworpen maandagavond, dat ging over The Classical Sicilian. Als wit eerst Le3 speelt in plaats van Le2, is .....Pg4! een aardige geste van zwart. Van Twisk heeft er in ieder geval een hele tijd over nagedacht en uiteindelijk liet hij die looper afruilen tegen mijn paard. Dit leverde mij na een aanvankelijk wat krampachtige stelling in een redelijk open partij het looperpaar op en ik zag al voordelen in het eindspel. Tarrasch zei echter al: “De schaakgoden hebben het middenspel voor het eindspel geplaatst” en met dit understatement in het achterhoofd besloot ik mijn aandacht toch voorlopig maar aan het middenspel te wijden. Langzaam schoof ik met mijn pionnen op de damevleugel naar voren, viel hier en daar wat aan en opeens leek ik een aanval te hebben op een zwakke pion op c2. De tegenpartij deed een uitval en trachtte een toren tegen een toren te ruilen. **Blunder 2 van de avond.** Ik ruilde braaf af, maar de tegenpartij had over het hoofd gezien dat ik direkt na deze afruil een toren kon plaatsen tussen de koning en een onbeschermd paard. Ik kwam hiermee een stuk voor en Van Twisk gaf op.
1-1

Hollmann aan bord 4 speelde een zware partij tegen De Boer. Uiterlijk onverstoort speelde hij door, voortdurend de tijd in de gaten houdend. Als je echter tegen elf uur elk alleen nog maar een tweetal pionnetjes van het bord hebt en elk een stuk, dan begrijpt u in wat voor moeras hij en zijn tegenspeler terecht waren gekomen. Het leek wel of alle zwakke pionnen driedubbel stonden aangevallen en alle stukken elkaar in gijzeling hielden. Een groots

evenwicht voor de toeschouwer maar er moet nu eenmaal gezet worden en elke zet leek het evenwicht te kunnen verstoren. Bij het minste of geringste leek er een grote slachting te kunnen ontstaan.

Cees Doets (bord 5) daarentegen won een stuk. **Blunder 3 van de avond**. In de wandelgangen sprak ik met Van Twisk en Van Veen die mijn feestvreugde een domper gaven: “We hebben Lubbersen wel vaker zien winnen met een stuk achter”, zo klonk het op sombere toon. En ja hoor, deze profetie leek enkele minuten later al uit te komen. Cees verloor het stuk weer net zo hard (**Blunder 4 van de avond**). Bovendien stond hij in tijd achter: 14 minuten tegen 28 minuten!

Jo Wolters (bord 6) had het evenmin gemakkelijk tegen Hagendijk. Het was een partij die na het middenspel beloftes inhield. Zwart had een geïsoleerde pion in het midden, die door Jo werd belaagd met twee torens en een looper. Zwart liet zich niet onbetuigd en verdedigde ook met twee torens en bovendien een paard. Meer stukken waren er trouwens ook niet op het bord, want anders weet ik zeker dat die ook in de slagorde opgenomen zouden zijn. Jo schoof langzaam met de pionnen op de koningsvleugel naar voren (op de damevleugel stond het een beetje vast en terugtrekken met pionnen gaat overigens niet). Plotseling zag de speler van de Combinatie een combinatie! Hij offerde een toren tegen een pion en dacht daarbij met een paardvork een toren terug te kunnen winnen. Het zag er inderdaad goed uit, ware het niet dat hij daarbij een extra dekking van de pion door Jo's **loper** als **sloper** over het hoofd zag. **Blunder 5 van de avond!** En hij gaf op. 2-1.

Wim Geitenbeek had nog een 50 minuten tegen Ekhart slechts 50 seconden. Wim voerde het tempo zo mogelijk nog op en verloor daarbij een stuk (**blunder 6 van de avond?**) Ik heb het net niet goed gezien en weet dus niet zeker of het een offer dan wel een blunder was. Ekhart had echter te weinig tijd zoals de oplettende lezer al had begrepen, en verloor op de klok: 3-1, waarmee in ieder geval één matchpunt binnen was. Inmiddels had Cees het spel in rustig vaarwater gebracht en kwam uiteindelijk remise overeen. 3 ½ -1 ½. Beide partijen hadden een toren en een dame plus nog wat pionnen. Er was niets meer te winnen, anders dan door een blunder wellicht. Beide bordpunten waren daarmee veiliggesteld.

En toen bleef Rob Hollmann nog over. Hij schaakte maar rustig door met voortdurend ook aandacht voor een voorsprong in tijd van enkele minuten. Er werd hier en daar nog wat afgeruild, maar beide partijen kwamen niet echt verder. Een aanval op de koningsvleugel leek eerst veelbeloven maar ook uit analyse achteraf bleek deze toch redelijk eenvoudig te weerleggen. Daar het er niet meer op aan kwam en elke speler nog rond de 5 minuten op de klok had, bood de tegenpartij remise aan, die Rob (waarschijnlijk terecht) accepteerde. 4-2. Het was evenwel een partij die eigenlijk de moeite waard geweest was om uit te spelen. De stelling oogde ingewikkeld en wellicht had er hier en daar een aardige tactische doorbraak ingezet. We zullen het waarschijnlijk nooit te weten komen.

Zoals in het notatieboekje geciteerd is: “Schaken is het sprookje van 1001 blunders”. Voor deze avond mag dit een zeer toepasselijk citaat genoemd worden.

Verslag Schaakstad 9 – VSG 3

Op 11 december stond bovenstaande wedstrijd op het programma, derde ronde Osbo competitie. De eerste 2 ronden hadden we met winst afgesloten, dus we waren in de winning mood. Vol goede moed togen we naar Apeldoorn.

Op bord 1 speelde Wido tegen een goede tegenstander. Na een rommelige opening stond Wido 2 pionnen achter. De hele partij liep hij zodoende achter de feiten aan. Zijn tegenstander bleef druk uitoefenen en uiteindelijk moest Wido capituleren. Als excuus mag worden aangedragen dat Wido snip verkouden was en tegen griep aanzat.

Op bord 2 speelde Henry tegen een dame. Na de opening ging Henry gelijk in de aanval. Henry groepeerde zijn stukken tegen haar koning en er kwam een ingewikkelde stelling op het bord. Zij wist zich echter goed te verdedigen en Henry moest oppassen om geen stuk nodeloos te offeren. Dit deed hij echter goed en toen de weerstand gebroken was haalde Henry snel het punt binnen.

Op bord 3 speelde Anton tegen een tegenstander die (duidelijk hoorbaar!?) ook verkouden was. De tegenstander was niet alleen qua gezondheid de mindere van Anton maar ook op het bord. Al snel had Anton het betere van het spel en won een stuk en later ook nog een paar pionnen. Rustig maar geconcentreerd uitspelen was het devies en dat resulteerde in een prima overwinning.

Op bord 4 maakte supersub Piet Hein korte metten met zijn tegenstander. Na de opening zocht Piet Hein de aanval en de tegenstander raakte de kluts kwijt. Stuk na stuk vloog er binnen no-time af. Na ruim 50 minuten gooide de tegenstander de handdoek in de ring. Piet Hein bedankt voor het invallen!

Op bord 5 moesten de twee teamleiders het tegen elkaar opnemen. Lange tijd ging de strijd gelijk op en de tegenstander schoof de stelling dicht. Na een pionoffer van Marco kwam er wat meer ruimte en doordat de tegenstander er een hobby van maakte om zijn eigen stukken vast te zetten ging er eerst zijn looper en later zelfs zijn dame vanaf. Hierna was de strijd gestreden en gaf de tegenstander op.

Op bord 6 speelde Gerbrand weer zijn vertrouwde Slavische verdediging. En met succes!! Een mooie open dame vleugel was het vervolg waar Gerbrand op de meeste velden heerste. Ook dit leidde na een mooie combinatie tot het vast zetten van de dame van de tegenstander die niks anders kon doen dan deze weg te geven. Leuk detail was dat op bord 5 en bord 6 het vastzetten van de dames ongeveer gelijktijdig verliep en zodoende de partijen ook ongeveer gelijktijdig afgelopen waren.

Zo konden we al om 22.45 uur naar Ermelo terug met een mooie en verdiende 1-5 overwinning op zak. Nog steeds een 100% score en alleen aan de leiding in onze poule. Dit gaat goed zo. Volgende keer op 15 januari thuis tegen Zwolle Zuid Schaakt! 3 en die staan een na laatste dus.... Niet verslappen!

Marco

Dodo 4 - VSG 4

Putten 14 december 2007

Door mijn ingewikkelde spel heb ik mijn medespelers niet kunnen volgen. Een paar vreemde gebeurtenissen zijn evenwel het vermelden waard, tevens moeten we hierbij ook in gedachten houden dat het hier om een jeugdteam gaat. Pierre Karangwa speelde een mooie remise. Gert van Heeringen kwam zo luid met de mededeling dat hij remise had aangenomen, dat velen het hoorden, achteraf had zijn tegenstander aan Gert gevraagd of hij een biertje wilde, Mogelijk had hij op dat tijdstip een stuk Bazoka Joe achter de kiezen wat deze spraakverwarring teweeg bracht. Gert had de remise met beide handen en voeten aangegrepen, want wat hij ook zou doen met drie zetten ging hij mat, na afloop hebben wij deze partij gewonnen gegeven. Willem Viets won zijn partij, nadat zijn jeugdige tegenstander achter kwam, opstond, wegliep, met de deur gooide en Willem verbaasd vroeg "Heb ik nu gewonnen of niet".

Zelf won ik ook, goed he, mijn eerste.

Willem Booy

Rating zegt dus ook niet alles *VSG 1 – ZSG 2*

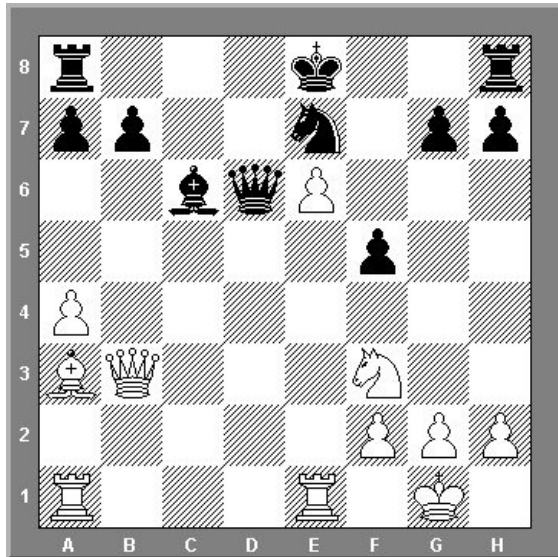
Voor de 4de ronde van de OSBO competitie trad het eerste team aan tegen ZSG 2. Op papier een zeer sterke tegenstander met een gemiddelde rating van 1941 punten; omdat de VSG spelers op papier een sterkte van 1821 punten neerzetten, hield menig een zijn hart vast over het uiteindelijke resultaat van deze ongelijke strijd. Door drukke werkzaamheden moest Rob Boterenbrood, meestal goed voor in ieder geval een half punt, verstek laten gaan. Zijn plaats werd ingenomen door Ernst Keijer, dit seizoen naar eigen zeggen niet goed op dreef. Ongelijke strijd doet mij denken aan een zekere David die tegen een reus vocht en won. In dat verhaal speelden hemelse krachten een doorslaggevende rol; welke factoren beslissend waren in de ontmoeting VSG – ZSG wordt op dit moment nog onderzocht door een panel van wetenschappers en wijze mensen. Wellicht kunnen we daar over niet al te lange tijd het indrukwekkende en minstens 80 pagina's dikke rapport op naslaan.

De wedstrijd begon iets te laat; onze gasten wisten de weg niet goed te vinden (kwestie van voorbereiding?). Telefonisch gidsen leidde tot een klein kwartier oponthoud, waarvan 10 minuten op rekening van de Zwollenaren werd gezet. Ernst Keijer was als eerste klaar; een warrig gespeelde Scandinavische opening werd vakkundig onder druk gezet door zijn tegenstander. Ernst vergaloppeerde zich en op de 17de zet was het punt al verloren. Inderdaad, Ernst is dit seizoen niet goed op dreef.

De resterende partijen lieten nog niet goed zien welke kant ze zouden oprollen. Een korte rondgang langs de borden leverde het volgende schouwspel op: Jan Lambrechts (bord 1) heeft een tempo gewonnen in zijn Siciliaanse drakenvariant, maar de stelling is verder in evenwicht. Theo Janssen (bord 2) bestrijdt het Siciliaans in een gelijk opgaande partij, hij lijkt iets actiever te staan. Wellicht levert dit straks kansen op? Sape Westra (bord 3) speelt de flankopening tegen het Frans. Direct na de opening is al een brandende stelling ontstaan waarin Sape een niet goed te doorgronden offer aanbiedt. Cor

Petersen (bord 5) krijgt een mengeling van Engels, Reti en flankspel op het bord, moeilijk om een zinnig woord over te zeggen. Gerard de Hoop (bord 6) speelt dit maal eens tegen de Pirc; een ondoorzichtige stelling. Michael van Heuzen (bord 7) speelt zelf de Pirc, er is inmiddels een erg spannende stelling ontstaan. Gert Wim Korterink (bord 8) bespeelt het Scandinavisch op geheel eigen wijze; op zet 7 offert hij een loper op f7. Het lijkt leuk, maar in feite komt hij veel slechter te staan. Manoeuvreren met de dame levert nog enig soelaas, maar voor hoelang?

Het offer wordt door Sape zijn tegenstander niet aangenomen. Ook dit is echter niet goed; Sape komt heel sterk te staan, ontwikkelingsvoorsprong en zwarte koning in het centrum doen de rest.

De partij, zeer instructief van aard voor jeugdspelers, wordt op de 26ste zet door zwart opgegeven.

Cor heeft op de 19de zet de dames geruild, in het eindspel dat daardoor ontstaat heeft wit een minder actieve loper. Cor maakt daarvan goed gebruik; door de pionnen op de goede velden te houden maakt hij het zijn tegenspeler knap lastig. Een blunder geeft Cor de gelegenheid tot een familieschaak met het paard met als gevolg pionwinst en kwaliteitswinst. Ons tweede punt.

Jan komst steeds meer onder druk te staan; een dreigende druk op de f-lijn speelt hem parten. Dameruil levert een remiseachtige schuifstelling op met torens, lopers van ongelijke kleur en een handvol pionnen. Wit lijkt meer kansen te hebben.

Theo offert een loper op h6 voor 2 pionnen en een mogelijke mataanval. Deze lijkt niet door te slaan, zwart verdedigt goed en Theo zet niet actief genoeg voort.

Gerard is plotseling 2 pionnen achter gekomen ("tot halverwege de partij ging het vrij goed") en speelt een hopeloze strijd. Door stukken te ruilen en actief te spelen weet zwart al snel te winnen.

Michael heeft een pion meer in een toreneindspel, maar wit beschikt met zijn vrijpionnen op c4 en b6 over uitstekende kansen. Enig minpuntje is de toren die voor deze pionnen staat.

Gert Wim heeft de kans gekregen zijn kansen te pakken. Het lijkt een kwestie van tijd voordat hij deze zal verzilveren.

Een uur voor het einde van deze schaakavond ziet het er op zich niet slecht uit voor VSG alhoewel meerdere partijen nog alle kanten op kunnen.

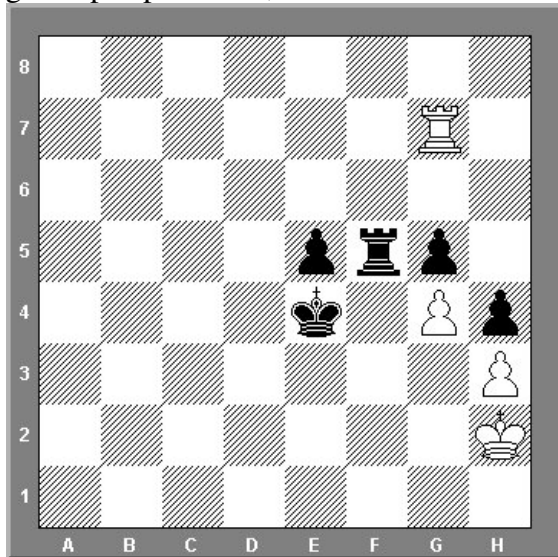
Gert Wim haalt zijn punt als eerste binnen. De sterke dame heeft haar werk gedaan, het offer was blijkbaar voor de hele lange termijn gebracht.

Theo is in tijdnood belandt (5 tegen 25 minuten). Een enkele buitenstaander ziet de mogelijkheid tot een op het oog winnend paardoffer (in de analyse blijkt dit zo te zijn), maar

Theo kiest een andere zet, lijkt nog kansen te creëren, maar loopt uiteindelijk in een matval. De totaalstand is weer gelijk.

Jan heeft het moeilijk in zijn eindspel met een pion minder. “Een kwestie van tijd” denken veel omstanders. Door actief te spelen maakt hij het zijn tegenstander nog knap lastig, maar of het voldoende is? Wit overziet de weg naar de winst en verdwaalt in het verre eindspel. Hij ziet de afslag naar remise als enige voortzetting en het halve punt is binnen.

Michael heeft de witte vrijpionnen inmiddels opgepeuzeld. De overblijvende stand biedt goede perspectieven, maar of er voldoende tijd is om ze waar te maken is nog maar de vraag.

Beide spelers hebben nog 5 minuten, dan begint Michael te denken. De tijd vloeit langzaam weg. Op 2 minuut 37 doet hij zijn zet. Wit slaat een pion. Zwart dreigt met promotie. Wit denkt het te kunnen weerleggen. Zwart zet door. Wit zoekt naarstig naar een mogelijkheid tot pat, ziet dat dit er niet inzigt en met voor beide nog één minuut wordt de partij in ons voordeel opgegeven. Een eclatante $4\frac{1}{2} - 3\frac{1}{2}$ overwinning is behaald.

VSG-2 tegen Pegasus-1 15 januari 2008.

Ja, dat was me wat tegen de koploper. Wim Geitenbeek tegen een man met een rating van rond de 2000 en verder allemaal sterke jongens.

De openingen waren uiteenlopend. Wim Geitenbeek een soort Indisch, Uri Vecht zijn bekende Aljechin, Wim Jongejan een Slavische partij, Rob Holmann voor de verandering Scandinavisch, Jo Wolters het door hem geliefde Frans en Piet Hein Bleeker als invaller met f4 en d5. Ik heb het niet kunnen volgen.

Om kwart over negen zag ik bij Wim Geitenbeek twee looperparen op het bord, bij Uri een doorgebroken e-pion, bij mijzelf werd van alles geruild, de tegenpartij van Rob Hollmann had het looperpaar, Jo leek een koningsaanval te hebben en Piet Hein stond gedrukt. De dames van het bord en elk 3 lichte stukken en twee torens.

Om 10 uur verloor Piet Hein door een vooruitgeschoven pion, Ikzelf begon te verliezen doordat ik mij een pionoffer meende te kunnen veroorloven in ruil voor het openbreken van de rokadestelling van de tegenpartij. Verkeerd ingeschat bleek later. Geitenbeek stond een pion voor en Uri en Rob leken gelijk te staan. Bij Jo kon ik het niet helemaal inschatten.

Uiteindelijk won Wim Geitenbeek fraai, Wolters maakte remise, Uri eveneens en ik verloor ook. Vervolgens op het eind van de avond maakte Rob Hollmann ook maar remise en gingen we met 2,5-3,5 naar huis. Pegasus bleek niet voor niets bovenaan te staan in de poule. Ik ging zonder te betalen naar huis, zo in de waar leek ik te zijn. Gelukkig kon ik het later goed maken via Bernard Holtrop.

De Schaakmaat 3 – VSG 4

14 januari 2008

Gert accepteerde een remise nadat zijn tegenstander maagproblemen kreeg en naar huis wilde, achteraf misschien wat dom maar wel menslievend. Een idee voor ons, als we denken achter te komen, een lichamelijk ongemak voorwenden en remise vragen.

Teus Bosch had zijn vuurdoop, waar hem het vuur aan de schenen werd gelegd, weldra kwam hij twee stukken achter wat bij hem het vuur aanwakkerde en moedig streed hij door, het mocht niet baten en snel daarna doofde de vlammen waarna hij opgaf. Wij hopen hem nog meerdere malen in het team te kunnen plaatsen, maar dan met een betere afloop. Jan Bakker kwam met een verdiend gelijkspel.

Chris Geitenbeek was in een zeer gewichtige strijd gewikkeld, die hem niet de verlangde overwinning bezorgde.

Willem Viets kwam onnodig een toren voor wat zijn opponent later deed besluiten op te geven. En ik speelde ook nog, in een zeer aanvallende partij, mijn dame drong ver achter de vijandelijke linie en belaagde daar de koning. Maar “la donna e mobile” (De vrouw is veranderlijk) zij plaatste zich vast in een hoek en liet mij achter met de vrouw van een ander. Ik delfde het onderspit en ging met mijn teamgenoten op weg naar huis, treurend over het verlies van 2 – 4.

Willem Booy

Een avontuurlijke opening

In dit artikel besteed ik aandacht aan het Blackmar-Diemer gambiet dat ontstaat na 1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. Pc3 Pf6 4. f3 exf3 5. Pxf3. Mijn interesse voor deze wat vreemd aandoende openingsvariant werd gewekt door de partij die Theo Janssen speelde in de 3de ronde van de OSBO. Voordat we toekomen aan een schaaktechnische bespreking is een kleine geschiedkundige bespreking op zijn plaats. In de grote jaren van de Amerikaan Paul Morphy, schrijft een andere Amerikaan schaakgeschiedenis: Armand Edward Blackmar uit New Orleans. Het pionoffer dat door hem bedacht werd in 1882, leeft nog altijd voort tot op de dag vandaag. Het was in dit jaar dat Blackmar een publicatie waagde aan de door hem bedachte speelwijze. Het is echter de verdienste van de Duitser Emil Joseph Diemer dat het gambiet tot op de dag van vandaag springlevend is. We zullen ons in dit artikel richten op de fundamentele ideeën achter het gambiet.

Waarschijnlijk kent u het verschijnsel wel: op één van mijn kleine magnetische schaakspelletjes ontbreekt een witte pion. Vervelend als je partijen wilt gaan naspelen in de trein. Met het Blackmar-Diemer gambiet is het probleem er niet; de pion wordt al op zet twee geofferd! Wit geeft de pion in ruil voor een snelle stukkenontwikkeling. De eerste partijen die met het Blackmar-Diemergambiet gespeeld werden, gingen als volgt:

1. d4 d5 2. e4 dxe4 3. f3 In eerste instantie ging men in op het aanbod van de pion:

A) 3. ... exf3 4. Pxf3 e6 5. Ld3 Pf6 6. c3 Le7 7. 0-0 Pc6 8. Pbd2 h6 9. Pe4 0-0 10. Pfg5 hxg5 11. Pxg5 Ld7? Men moet zich het tijdsbeeld van de Romantische periode voorstellen. In de meeste partijen werd er lustig op los geofferd, zonder dat men zich al te veel om de correctheid van het spel bekommerde. Mede door deze weinig kritische houding bij de meeste spelers kon een speler als Steinitz - die het tegenovergestelde uitgangspunt hanteerde - tot grote hoogten stijgen. Hij werd later tot wereldkampioen gekroond. In de onderhavige stelling dient zwart zich te verdedigen met 11. ... g6 gevolgd door ... Kg7 en het stukoffer is weerlegd. Na de tekstzet heeft wit alsnog succes: **12. Txf6! Lxf6 13. Dh5 Te8 14. Lh7+** en mat in de partij Blackmar-Farrar, 1882.

Pas later kwam men tot de ontdekking dat zwart bij bovengenoemde zetvolgorde een sterk tegenpionoffer kan brengen met:

B) 3. ... e5! 4. dxe5 Dxd1+ 5. Kxd1 en in deze stelling is wit reeds in moeilijkheden. Een illustratieve partij uit die dagen ging verder met **5. ... Pc6 6. f4 Lg4+ 7. Le2 0-0-0+ 8. Ke1 Ph6 9. Le3 Pb4 10. Pa3 Pd5 11. Lc1 Lb4+ 12. Kf2 e3+ 13. Kg3 Le1 mat**. Dit kwam voor in een partij tussen een anoniem gebleven witspeler tegen Schlechter, Wenen 1903. Diemer over deze partij: Het is een raadsel hoe men een dermate slechte partij überhaupt in 'de Bilguer' (het standaard openingsboek uit die tijd) heeft kunnen opnemen". Diemer gaf verder aan dat wit de zetvolgorde dient om te draaien. Beter is dus eerst

3. Pc3 om pas na **3. ... Pf6** met het pionoffer te komen. Opgemerkt zij nog dat wit na **3. ... Pc6 4. d5 Pe5 5. Lf4 Lg4 6. Lb5+ c6** de fraaie winstzet **7. dxc6!** tot zijn beschikking heeft.

4. f3 exf3 In een analyse van Diemer blijkt dat zwart nu geen beschikking heeft tot het tegenoffer **4. ... e5?** Na **5. dxe5 Dxd1+ 6. Kxd1 Pfd7** volgt sterk **7. Pd5 Kd8 8. Lg5+ f6 9. exf6 gxf6 10. Pxf6 Le7 11. Pxe4** en zwart is twee pionnen achtergekomen.

In plaats van de aanname van het pionoffer met **4. ... exf3** zijn er twee belangrijke alternatieven **4. ... Lf5 en 4. ... e3**. Een derde mogelijkheid is vermeldenswaardig: na **4. ... Pc6 5. d5 Pe5** moet wit niet verder gaan met **6. Dd4?** zoals Diemer eens deed in één van zijn partijen. Hier werd hij het slachtoffer van een gemene valstrik. Zwart speelde in deze stelling: **6. ... exf3!** met als pointe dat hij na **7. Dxe5 f2+!** kan spelen en nu faalt **8. Kxf2** op **Pg4+**. Het gevolg is dat wit zich tevreden moet stellen met **9. Kd1 fxc1D 10. Txxg1** waarna zwart beter staat. We keren terug naar de hoofdvariant waarin wit meestal **5. Pxf3**. In plaats van de tekstzet waarmee de meeste partijen worden gespeeld, beschikt wit over een andere interessante mogelijkheid namelijk om er met **5. Dxf3** een dubbel pionoffer van te maken.

(zie diagram 1)

Aanname van de tweede pion met **5. ... Dxd4** is erg gevaarlijk, zoals zo dadelijk zal blijken. Het antwoord **5. ... Pd4!** stelt de witte opzet echter ter discussie. Uit de oude doos trof ik nog een alleraardigste partij aan die verder ging met **5. ... e6 6. Lg5?! Le7 7. 0-0-0 c6 8. h4 a6 9. g3 Pbd7 10. Ld3 Pd5 11. Pe4 h6? 12. Pd6+ Kf8 13. Dxf7** mat, Diemer-Locher, 1946. Terug naar de diagramstelling waarin zwart zich het tweede pionoffer ook wil laten bewijzen met

5. ... Dxd4 Vaak gaat wit verder met

6. Le3 maar Diemer heeft hier ook **6. Lf4** uitprobeerd.

6. ... Dg4 7. Df2 Wit moet natuurlijk de dames hoe dan ook op het bord houden.

7. ... Db4?! Zwart 'vergeet' te ontwikkelen. Men beveelt in de theorie **7. ... e5!?** aan. De meester zelf weet daar echter wel raad mee: **8. h3 Df5 9. Dh4 Dxc2 10. Lb5+ Ld7 11. Pge2 a6 12. Lc4 b5 13. Lb3 Dd3 14. Lg5 Le7 15. 0-0 0-0 16. Tf3 Dg6 17. Taf1 Lc6 18. Tg3 Lc5+ 19. Kh1 Ph5 20. Tg4 Ld7 21. Le7 Lxe7 22. Dxe7 Dd6**

(zie diagram 2)

23. Txf7! Dxe7 24. Tfxg7++ Kh8 25. Tg8+ Txxg8 26. Txxg8 mat, Diemer-Schlupper, Villingen 1937.

8. 0-0-0 Pg4 9. Pd5! Da5

(zie diagram 3)

10. Lb5+? Het wordt nu een ware koffiehuispartij. Wel zo eenvoudig is **10. De1!** (zoals aangegeven door Diemer) wat op slag wint. Als de zwarte dame wijkt, geeft wit mat met **11. Pxc7**.

10. ... c6 Heel fraai is datgene wat er volgt op **10. ... Ld7**. Wit antwoordt namelijk **11. Df5!! e6 12. Lxd7+ Pxd7 13. Pf6+** met winst van de dame.

11. Lb6!? Ld7 12. Df4 axb6 Op 12. ... e5 wint wit met **13. Dg5 f6 14. Pxf6+ gxf6 15. Dh5+ Ke7** en de zwarte dame gaat verloren.

13. Dc7! exb5? Het hardnekkigste was **13. ... Pa6** dat ook na **4. Dxb7 Tc8** (14. ... Tb8 15. Pc7+ Kd8 16. Txd7+ Kxd7 17. Dxc6+ Kc8 18. Pe6+ Pc7 19. Dxc7 mat.) **15. Pxb6 Td8 16. Lxc6 Pf6 17. Txd7** tot een catastrofe leidt. Nu mag wit het in een partij van Ryder in 1899 elegant uitmaken.

14. Dc8+! Lxc8 15. Pc7 mat (1-0)

Oplossingen vorig nummer:

Spassky-Larssen:

- 1/ Dc8+ Kh7
- 2/ DxTe6 f7xDe6
- 3/ f7

promotie is niet meer te stoppen en wit staat gewonnen.

Kan - Simagin

- 1/ Td8+ TxTd8
- 2/ Lh3+ Td7
- 3/ TxTd7

wat zwart ook doet, wit staat gewonnen. Of de 2e zwarte toren valt ook dmv aftrekschaak, of zwart gaat mat.

Logisch denken oplossing opgave 1

De weduwe krijgt € 256,00

Logisch denken opgave 2

In de tabel moeten de getallen 1 t/m 25 worden ingevuld. Na het invullen moeten de totalen van elke rij, elke kolom en van de 2 lange diagonalen telkens 65 zijn. Krijgt u dat voor elkaar? Om u te helpen heb ik vast één getal voor u ingevuld.

		1		

Overlijdensbericht

Tot haar leedwezen moet het bestuur melden dat ons erelid Harry Boer (geboren 12 oktober 1924) in het weekend van 2 februari 2008 is overleden.

Hij zal naar het zich laat aanzien a.s. vrijdag worden begraven.

In het volgende nummer komen wij hierop terug.